Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U102141

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Розенбліт Юлія Василівна

2. Rozenblit Yuliia Vasylivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-11-2020

Спеціальність за освітою: Екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки імені М. Г. Холодного Національной академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.211.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки імені М. Г. Холодного Національной академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки імені М. Г. Холодного Національной академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: вул. Терещенківська, буд. 2, м. Київ, Київська обл., 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Екомери Дністровського каньйону

2. Ecomers of the Dniester canyon

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному дослідженню рослинності, біотопів Дністровського каньйону та еколого-топологічній специфіці їхнього розподілу (типізації екомер), оцінці диференціації екологічних факторів, аналізу ступеня впливу зовнішніх факторів, наукової значущості, ризику втрат біотопів, що є основою для розробки заходів їхнього збереження. За результатами опрацювання геоботанічних описів, архівних та літературних даних встановлено синтаксономічний склад природної рослинності Дністровського каньйону, яка представлена 18 класами, 24 порядками, 41 союзом та 70 асоціаціями. Класифікаційна схема біотопів включає 5 класів: D – перезволожені (прибережно-водна рослинність); E – трав'яні (луки, степи, пустища); F – чагарники; G – ліси; H– хазмофітні. На основі методики синфітоіндикації встановлено, що провідними екологічними факторами у диференціації біотопів лісового типу на схилах є кліматичні показники омбро-,термо- та кріорежиму. Для біотопів трав'яного типу – змінність зволоження

ґрунту, що тісно корелює з показниками сольового режиму і кислотності. В межах заплави провідними факторами виступають змінність зволоження, вологості та аерації ґрунтів. За результатами аналізу топологічного розподілу біотопів здійснено типізацію екомер та запропоновано назви сигма-синтаксонів. Різноманіття екомер представлено 16 сигма-синтаксонами. Встановлено, що найвище □- різноманіття властиве екомерам трав'яного типу, які переважно поширені в межах НПП «Подільські Товтри», тоді як особливо цінні типи біотопів формують екомери лісового типу, які здебільшого зосереджені на території НПП «Дністровський каньйон» та НПП «Хотинський». Проаналізовано загальні особливості розподілу рослинних угруповань в межах заплави та схилів каньйону та проведено синфітоіндикаційну оцінку градієнта змін провідних екофакторів. З'ясовано, що складність літологічної та геоморфологічної будови каньйону визначає комплексний та строкатий рослинний покрив в межах макрокомбінацій. Досліджено раритетний фітоценофонд Дністровського каньйону та виявлено 129 видів вищих судинних рослин, занесених до охоронних списків, 38 асоціацій, занесених до Зеленої книги України, а також 15 типів оселищ, що охороняються відповідно до Резолюції 4 Бернської конвенції. Здійснено оцінку впливу дії загроз, созологічної значущості та ступеня стійкості біотопів території дослідження, на основі чого проведено їх ранжування по класам.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of vegetation and habitats of the Dniester canyon, to the ecological and topological specifics of their distribution (typification of ecomers), assessment of environmental factors, analysis of the degree of external factors, scientific significance, evaluation of habitat loss, conservation perspectives. Based on the results of the phytosociological data, including data from archives and literature sources, the syntaxonomic composition of the natural vegetation of the Dniester canyon was established, which is represented by 18 classes, 24 orders, 41 alliances and 70 associations. The classification scheme of biotopes includes five types: (D – coastal and aquatic vegetation; E – grassland habitats (meadows, steppes, heathland); F – shrubs; G – forests; H – chasmophytic biotopes). Based on the method of synphytoindication, the leading environmental factors for the differentiation of ecomers are established. On the slopes of the Dniester canyon the leading factors of the forest habitats differentiation are the climate humidity, thermal regime and cryoregime. Whereas for grassland habitats – the variability of soil moisture, which is closely correlated with the salt regime and acidity. Within the floodplain, the leading factors are variability of soil moisture, humidity and aeration. We proposed the scheme of ecomers within mesocombinations with the names of sigma-syntaxa, based on the assessment of the topological distribution of habitats. They are represented by 16 sigma-syntaxa. It is established that highest □-diversity is characteristic for the grassland types of ecomers, which are mainly distributed within the Podilski Tovtry National Park, while especially valuable habitat types are formed by forest-type ecomers, which are mostly concentrated in the Dniester Canyon National Park and the Khotyn National Park.. The general patterns of distribution of plant communities within the floodplain and canyon slopes are analyzed. We made a synphytoindication assessment of the environmental gradient of each of the factors. It was found that the complexity of the lithological and geomorphological structure of the canyon determines the character of vegetation within the macrocombinations. We found 129 rare vascular plant species listed in the red lists s and 38 associations are included to the Green Data Book of Ukraine; 15 habitat types are listed in the Resolition 4 of the Bern convention. We classified the habitats based on their threats and values.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідух Яків Петрович

2. Didukh Yakiv Petrovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилик Іван Миколайович

2. Danylyk Ivan M.

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Баранський Олександр Ростиславович

2. Baranskyi Oleksandr Rostyslavovych

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Дідух Яків Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Мосякін Сергій Леонідович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.